

Уска цев за много гладних уста

Када би са амбициозни пројекат мреже *ТАР-ІАР* могао реализовати онако како су то замислили албански и хрватски медији (који сматрају да ће у *ТАР* бити довољно гаса за транзит до Мађарске!), он и даље за земље региона не би представљао „златну коку“, способну да ове земље претвори у „регионалне гасне велесиле“. Разлози за то заснивају се на већ постојећим економским тенденцијама у оквиру „Европске енергетске заједнице“, крајње неповољним финансијским и социјалним трендовима у самим балканским земљама, баш као и на економском здравом разуму.

Прво, до тренутка пуштања у погон *ТАР* „Гаспром“ ће увелико бити присутан у региону преко „Јужног тока“, а као највећи произвођач гаса у свету свакако ће бити способан да својим купцима понуди најповољније и најконкурентније цене. Самим тим, пре ће руска страна диктирати цену гаса на тим тржиштима Азербејџанцима, него што ће они бити способни да цену „обарају“ Русима. И не само то, као компаративно неупоредиво већи енергетски играч, Русија ће увек бити у прилици да своје гасне аранжмане „запакује“ заједно са другим, повољним енергетским пројектима (попут

[НЕ „Белене“](#)

у Бугарској, НИС у Србији, или

[НЕ „Пакш“](#)

у Мађарској), који ће куповину њеног гаса учинити додатно примамљивом. Истовремено, реализација „Јужног тока“ отвара у земљама Балкана простор за читав низ руских компанија и финансијских групација, које управо присуство „Гаспрома“ на регионалном тржишту може подстаћи, баш као што је то био случај након успешних руских инвестиција у НИС. Јакe руске компаније умногоме зазиру од нестабилног источноевропског тржишта и радије инвестирају у стабилне западне државе, али њихово поверење према некој земљи најчешће се гради управо на нивоу сарадње у енергетској сфери, коју та земља остварује са „Гаспромом“. Кооперативност српских власти на плану реализације „Јужног тока“ кудикамо више је допринела

[побољшању економских односа са Русијом](#)

од неискрених и патетичних изјава српских политичара. Наравно, исто правило важи и

ТАП, или „Набуко“ на стероидима (II)

Пише: Никола Малбашки
петак, 31 јануар 2014 00:08

за присуство азербејџанских компанија и капитала у земљама-учесницама у
ТАР

, али финансијски и економски потенцијал ове земље, ма како импресиван био, тешко да може да има пресудног значаја по покретање посусталих балканских привреда.

А чак и када би *ТАР* успео да угрози руски статус доминантног снабдевача региона гасом, остаје банална чињеница да азербејџански „*SOCAR*“, „*British Petroleum*“ и други инвеститори у „Шах Дениз 2“, „*TANAP*“ и *ТАР*

нису претерано заинтересовани да се баве подизањем социјалног стандарда у земљама Балкана, чије националне гасне компаније, попут „Србијагаса“, листом већ имају огроман неисплаћени дуг према „Гаспрому“. Напротив, у њиховом интересу биће да свој гас продају по тржишним условима, тј. по највећој могућој цени.

ТАП, или „Набуко“ на стероидима (II)

Пише: Никола Малбашки
петак, 31 јануар 2014 00:08

ТАП, или „Набуко“ на стероидима (II)

Пише: Никола Малбашки
петак, 31 јануар 2014 00:08

